



ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΕΣΤΑΒΛΗΘΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ 'Εν 'Αθήναις φρ. 15 — 'Εν δε ταῖς ἑπαρ. φρ. 16 — 'Εν τῇ ἑξῆς. φρ. 22.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΑΥΛΗ—ΦΙΛΗΜΩΝ.

Καταλαμβάνετε λοιπόν ότι αυτή η αύλη παίζει πρόσωπο έδώ 'Ασιανού δεσπότη; Αί προχθεσιναι ανάκαλύψει του κ. Φιλήμωνος έν τῷ Αἰῶνι, ως προέδρου τῆς περι τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς πόλεως 'Επιτροπῆς, ἡδύναντο νά χρησιμεύσωσι δι' ἄλλο δημόσιον ὀλιγώτερον συβαριτικόν, ως γέφυρι τὸ ὁποῖον μικρὰ παιδιὰ φιλοδωροῦσι κάπου τῆς γαλῆς.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ κ. Φιλήμων ὅστις ἄλλοτε ἤστραπτε' ἐβρόντα—τενεκεδένιας πάντοτε βροντάς καὶ ἀστραπάς πυγολαμπίδος—έναντίον τοῦ Θεοῦ τῆς Βασιλείας καὶ κάποτε κάποτε τοῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως, τώρα δὲν τολμᾷ ἐκ φόβου ἢ ἐξ αἰδοῦς οὔτε τὸ ὄνομα τῆς αὐλῆς νά ἀναφέρῃ. Ὅπως δὴποτε ἀφίνει τὸν ἀναγνώστην νά τὴν διῇ διὰ τῶν φαιῶν γραμμῶν τοῦ φύλλου του, ως βλέπομεν διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τὸν λέοντα τοῦ περιβολιοῦ.

Διὰ τοὺς μὴ ἀναγνώσαντας τὸν Αἰῶνα, ἰδοὺ περὶ τίνας πρόκειται. Ἡ περὶ τοῦ καλλωπισμοῦ 'Επιτροπὴ παρεδέξατο σχέδιον μεταρρύθμισις τῆς Πλατείας Συντάγματος ἐπὶ τὸ καλλωπιστικώτερον. Ἐπρόκειτο νά γίνῃ λιθόστρωτον διάζωμα, ἐντὸς δ' αὐτοῦ νά συγκεντροῦται ὁ περίπατος, ν' ἀρθῇ τὸ ἄχαι νῦν τῆς μουσικῆς σκηνώμα, νά προσκατῇ πρὸς τὸν κήπον ἢ πλατεῖα, νά γίνουιν νέαι δενδροφυτεῖαι, νά στηθοῦν ἀγάλματα καὶ μνημεῖα — ἔλλειψις σπουδαία ἐν γένει ὅλων τῶν 'Αθηνῶν, οὔσης τῆς ἀμνημειωτέρας μεταξὺ ὅλων τῶν πρωτευουσῶν—νά κατασκευασθοῦν πίδακες, νέα διὰ τὴν μουσικὴν ἐξέδρα καὶ τόσα ἄλλα πράγματα. Ἐν γένει διὰ τῶν βελτιώσεων καὶ μεταρρυθμίσεων αὐτῶν ἡ Πλατεῖα Συντάγματος θ' ἀπεξεδύετο τὴν ἀδυσσαλέαν αὐτῆς φυσιογνωμίαν, ἥτις τὴν καθιστᾷ ἀληθινὴν Κόλασιν, ὅπου πρὶν τοῦ συρφετοῦ τῶν περιπατούντων ὀδμοῦ δύναται νά ἀναπαυθῇ ὁ ὀφθαλμός, ὅπου οὐχὶ ἀέρα, ἀλλὰ χοῦν ἀναπνέομεν, ὅπου οὔτε κάθισμα διὰ τοὺς μὴ θέλοντας νά λιμνάσουν εἰς τὰ καφενεῖα ὑπάρχει, οὔτε σκιάς ὑφ' ἣν νά δροισθῇ τις ἐν στιγμῇ καύσωνος. Οὐδέ τις ἄλλος ὁρος ὅστις νά τὴν προορίζῃ ἰδιαζόντως, ως κέντρον περιπάτου

καὶ τόπον ψυχαγωγίας. Πηγαίνομεν ἐκεῖ εἰς τὰ τυφλά; διότι πηγαίνουν καὶ ἄλλοι καὶ γυρίζομεν ὡς ὑπομονητικοὶ ἡμίονοι τὸ μαγγανοπήγαδον τοῦ Συντάγματος φέροντες ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μας τὸ κάλυμμα τῆς μωρίας.

Ποῖος ἡμπόδισε νά προβῇ ἡ 'Επιτροπὴ τοῦ Καλλωπισμοῦ εἰς τὸ "Ἔργον τῆς; **Ἡ Αὐλὴ.** Καὶ τί εἶναι αὐτὴ ἡ αὐλὴ; Εἶναι ὑπουργεῖον, νομαρχία ἢ δημαρχία; Τίποτε ἐξ ὅλων αὐτῶν εἶναι αὐλὴ. Ἀλλ' ἡ αὐλὴ εἶναι πρᾶγμα ἀψυχον, δὲν ὁμιλεῖ, δὲν διατάσσει, δὲν ἐμποδίζει, δὲν ἀνακατάνεται. Τὸ πολὺ μπορεῖ νά εἶναι ῥυπαρὰ καὶ νά χρειάζεται καθάρσιν. Ναί, ἀλλ' ἕκαστον τῶν τεσσάρων στοιχείων τῆς λέξεως αὐτῆς εἶναι καὶ εἰς ἄνθρωπος, ὅστις φέρει εἰς τὴν κεφαλὴν του πτερὰ, εἰς τὸ στήθος του ταινίας καὶ εἰς τὰς πτέρνας του πτερνιστῆρας. Ἐκεῖνο τὸ μακρὸν ἄλφα ὀνομάζεται Χαδζηπέτρος· τὸ ἀμφίκυρτον ἐκεῖνο ὑψιλὸν καλεῖται Βότσαρης· τὸ ἄλλο εἶναι Παπαδιαμαντόπουλος, τὸ ἄλλο λέγεται Γρίβας. Ἀλλὰ τί ἐξουσίαν ἔχουν αὐτοὶ; Καρμίαν. Εἶναι ἰδιωτικοὶ θεράποντες τοῦ Βασιλέως. Δὲν ἔχουν φανεράν δύναμιν οὔτε ἐνὸς ἀλαταποθηκαρίου. Καὶ ὁμως εἶναι μηχανὴ μετὰ τόσῳ τεραστίαν δύναμιν ἔκτων ὥστε νά κινῶσιν ὅλον τὸ κράτος. Τοῦλάχιστον ὁ ἀξιοτίμος Βουλευτὴς Καλαβρύτων, ὅ,τι γίνεταί τὸ ἀποδίδει εἰς αὐτοὺς τοὺς τέσσαρας. Καὶ ἐπειδὴ δὲν πιστεύομεν ὅτι ὁ γέρων τοῦ Ὑμηττοῦ τοὺς δίδει αὐτὴν τὴν δύναμιν, παραδεχόμεθα ὅ,τι κάμνουν τὸ κάμνουν ἐπ' ὀνόματος τοῦ Βασιλέως.

Ἐπειδὴ πλησιάζουν αὐτοὶ περισσότερον τὸν Βασιλέα, μανθάνουν ὅτι πρόκειται νά μεταρρυθμισθῇ ἡ Πλατεῖα τοῦ Συντάγματος. Πηγαίνουν εἰς τὸν Φιλήμονα καὶ λέγουσιν ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν θέλει νά μεταρρυθμισθῇ. Εἰς ἀπάντησιν ὁ κ. Φιλήμων ἀποκαλύπτειταί ἐδαφιαίως καὶ ἡ Πλατεῖα δὲν μεταρρυθμίζεται. Φυσικὸν ἦτο ὁ κ. Φιλήμων νά ἀναγκάσῃ τὸν Δήμαρχον ἀκριβῶς διότι εἶπον οἱ ὑπασπισταὶ ὅτι δὲν τὸ θέλει ὁ Βασιλεὺς, νά προβῇ ἡμέσως εἰς τὴν μεταρρύθμισιν αὐτὴν, ἢ νά παραιτηθῇ διαμαρτυρούμενος καὶ λέγων κατὰ ὅτι μετὰ τὸ βασιλικὸν αὐτὸ σύστημα δὲν δύναται νά ὑπάρξουν δημοτικοὶ θεσμοί. Ἀλλ' ὁ κ. Φιλήμων εἶναι ὁ ματαιότερος τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἀγαπᾷ δὲ τὸν τόπον του ὅσον ἀγαπᾷ ἑαυτόν. Ἡ γενναιοῦτης τοῦ φθάνει μέχρι τοῦ νά

υπερασπισθῇ τὸν ἑαυτὸν του, χωρὶς νὰ βλάψῃ ὅμως καὶ τὸν ἄλλον, ὅταν ὁ ἄλλος αὐτὸς δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ποτε ὡς πηγὴ τῆς φιλαυτίας του. Φαντασθῇτε ξιφομάχον ὅστις περιορίζεται μόνον ν' ἀντικρούῃ τὰς ἐπιθέσεις τοῦ ἀντιπάλου του χωρὶς ν' ἀντιξυφίξῃ αὐτόν. Θὰ εἰπῇτε ὅτι ἡ αὐλὴ δὲν ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ κ. Φιλήμονος· ἐπιτίθεται ὅμως κατὰ τοῦ τόπου καὶ ὁ κ. Φιλήμων δὲν εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ τόπου ὡς βουλευτὴς καὶ ὁ κηδεμὼν του ὡς δημοσιογράφος; Ἐὰν εἰς τὸν κ. Φιλήμονα ἐμπιστευθῶσι μίαν Κυρίαν καὶ φαῦλός τις ἐπιτεθῇ κατ' αὐτῆς, ὁ κ. Φιλήμων θὰ περιορισθῇ ἀμυνόμενος ἑαυτοῦ καὶ ἀφίνων τὴν γυναῖκα ἔρμαιον εἰς τὴν ἐπίθεσιν τοῦ φαύλου; Ὁχι βέβαια, διότι ὁ κ. Φιλήμων εἶναι ἀρκετὰ ἱππότης ὡς ἄτομον. Ἀλλὰ διατί ἱππότης ὡς ἄτομον, νὰ εἶναι ὡς πολίτης φελλάχος; Μήπως εἰς τὴν κατάστασιν εἰς ἣν ἔφερε τὸν τόπον ἡ συνταγματικὴ δουλεία δὲν εἶναι γυνὴ καὶ ὁ τόπος καὶ οἱ ἀξιοῦντες ὅτι τὸν ἀντιπροσωπεύομεν δὲν ὀφείλομεν νὰ φερώμεθα ὡς ἱππῶται πρὸς πλάσμα ἄσθενές;

Καὶ τί ἔφεραν νομίζετε ὡς λόγον ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν θέλει τὴν μεταρρύθμισιν τῆς Πλατείας; Ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν λεγομένων τελετῶν δι' ὧν ἐπανακάμπει τὸ εὐνοχισμένον Βυζάντιον εἰς τὰς γελώσας Ἀθήνας μας δὲν θὰ ὑπάρχῃ τόπος εὐρύς ὅπου νὰ σταθμεύῃ εἰς γραμμὴν ἀναπτύξεως τὸ ἱππικὸν καὶ τὸ πυροβολικὸν ἐνώπιον τῶν δυνάμεων θὰ παρελαύνῃ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα. Καὶ ἡμεῖς θὰ ἐλέγομεν ὅτι ὡς μόνον αἰτίαν ἀσμένου παραδοχῆς τοῦ μέτρου αὐτοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Καλλωπισμοῦ, ὁ Βασιλεὺς ὅστις δὲν συμπεριπατεῖ μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ πλατείᾳ, ταύτην τὴν κατάργησιν χώρου διὰ τοιαύτας ἐπισταθμεύσεις ἠδύνατο νὰ ἔχῃ. Διότι ἔπρεπε ὅχι κἀτωθεν, ἀλλὰ ἀνωθεν νὰ δίδωνται αὐταὶ αἱ καταργήσεις γελοίων ἐπιδείξεων, αἵτινες μᾶς κατέστησαν ἄλλους Ἰσπανοὺς, οἵτινες κιθαρίζοντες ἔβαινον ἄλλοτε εἰς τὰς μάχας. Ἀνωθεν καὶ ὅχι κἀτωθεν ἔπρεπε νὰ ἐπέλθῃ ἡ διαμαρτύρησις ἐναντίον αὐτῆς τῆς οἰκτρᾶς Βαυαρικῆς παραδόσεως, ἥτις τὸν στρατὸν ἡμῶν κατέστησε στρατὸν παράτας καὶ μωρεπιδείξεων, τοὺς δὲ ἀξιωματικούς ἡμῶν νὰ συνειθίσωσι πρὸς αὐτὴν τὴν ἐξωτερικὴν ματαιότητα, ἥτις μόνον εἰς μωρούς, εἰς ἀγρίους καὶ εἰς ἀπονειομένους στέκει.

Ἐπὶ τέλους ζητοῦμεν καθαρὰς ἐξηγήσεις παρὰ τοῦ κ. Δημάρχου ἂν πράγματι ἀληθεύῃ ὁ κ. Φιλήμων ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἐμποδίζει νὰ καλλωπισθῇ ἡ Πλατεία, διότι οἱ ὑπασπισταὶ ἀφ' ἑαυτῶν δὲν δύνανται τίποτε νὰ ἐμποδίσωσι, τίποτε νὰ διατάξωσιν.

Λέγομεν δὲ καὶ εἰς τὸν κ. Οἰκονόμου, τὸν ἐμπνευστὴν τῶν *Νέων Ἰδεῶν*, ἂν ἔχῃ θάρρος πολιτικὸν νὰ μᾶς πῇ τί σημαίνει αὐτὸς ὁ κατὰ τῆς Αὐλῆς ἡμερήσιος πόλεμός του, τί ἐννοεῖ αὐλὴν; Τὰ ἐκ Πεντελησιῦ Μάρμαρα ἢ τοὺς ἐκ σειρητιῶν ὑπασπιστάς, τί φρονεῖ περὶ ἐξουσίας ὑπασπιστῶν καὶ πῶς οἱ ὑπασπισταὶ κατορθώνουν νὰ λύουν ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ ζητήματα.

Καιρὸς νὰ ἀποβάλωμεν ὅλοι τὴν προσωπίδα μας.

Καλιδάν.

Στρατὸν δημοκρατικὸν ἢ ἀριστοκρατικὸν θὰ ἔχωμεν;

Ἡμεῖς ἐνοούσαμεν θυμηδῶς νὰ διέλθωμεν αὐτὸ τὸ μέτρον τοῦ Φρουραρχείου τοῦ νὰ μὴ καταβαίνουσιν οἱ ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸ Φάληρον. Μᾶς ἐφαίνετο αὐτὸ καθ' αὐτὸ γελοῖον· ἀλλὰ καὶ πάλιν γελοῖον μᾶς ἐφαίνετο καὶ νὰ ἀνασκουμποθῶμεν ἐναντίον αὐτοῦ διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ μὴ στεφάνωται τοῦ θεάτρου τῶν ὀλίγοι δεκανεῖς καὶ μερικοὶ λοχαῖοι ἐν ἁδείᾳ. Τὸν στρατιωτικὸν βίον τὸν παραδεχόμεθα μὲ ὅλας του τὰς αὐστηρότητας, μᾶς προξενοῦν δὲ φορικτὴν ἀνδρίαν σπαθία καὶ πηλλικία εἰς τόπον ὅπου οἱ πολῖται διασκεδάζομεν. Ἐὰν οἱ στρατιῶται εἶναι πολῖται, περιττὴ ἡ ἐπίδειξις τῆς ἰδιαίτερας στολῆς των, ἥτις καθ' ὅλους τοὺς διαπραγματευθέντας τὰ ἀντικείμενα αὐτὰ συγγραφεῖς προσβάλλει καὶ μόνον διὰ τῆς παρουσίας τῆς τοῦ πολίτας. Ἀλλ' ἐὰν εἶναι μόνον στρατιῶται, τότε θεάτρον δι' αὐτοὺς εἶναι τὸ γυμνάσιον, ὁ στρατὸν, ὁ περίπατος. Ἐσκεπτόμεθα ὅτι μᾶς ἔφθανον τόσαι στρατιωτικαὶ στολαὶ ἀξιωματικῶν, καὶ ὅτι ἦτο περιττὴ ἡ ποικιλίσις αὐτῶν διὰ στολῶν ὑπαξιωματικῶν. Προξενεῖται δὲ καὶ τὸ ἄλλο ἐπίσης πληκτικὸν θέαμα. Ὁ ὑπαξιωματικὸς ὀφείλει εἰς πᾶσαν ἐμφάνισιν ἀνωτέρου νὰ ἀποστεοῦται ἀμέσως καὶ νὰ κάμνῃ τὸ σχῆμα, ποῦ δὲ νὰ γίνωνται ὅλοι αὐταὶ αἱ ἀνδεῖς διατυπώσεις ἐν μέσῳ τῶν στενῶν διαδρόμων τοῦ θεάτρου καὶ εἰς τόπον ὅπου τις ἐλπίζει ὀλιγώτερον νὰ πληῖξῃ καὶ ὀλιγώτερον νὰ κεντηθῇ ἡ εὐθυμία του ἀπὸ σκηνὰς κοινωνικὰς προσβολητικὰς τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀνθρωπίνης ἰσότητος.

Ἀλλ' ὅπως τὸ διετύπωσαν τὸ θέμα αἱ *Νέαι Ἰδέαι*, τὸ πρᾶγμα ἀποβάλλει σοβαρώτερον. Κρίνεται φέρ' εἰπεῖν ἀνάξιον εἰς τόπον ὅπου παρίσταται ὁ Βασιλεὺς καὶ συμπάριςτανται καὶ ἀξιωματικοὶ νὰ παρευρίσκωνται ἐκεῖ τὰ ὑποδεέστερα αὐτὰ ὄντα τὰ ὁποῖα καλοῦνται ὑπαξιωματικοί. Κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ φύλλον εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑποβάλλονται καὶ οἱ κύριοι ἀνθυπασπισταὶ, βαθμὸς καθ' ὃν τὸ πρῶτον ἀρχεται μορφουμένη ἡ φιλοτιμία τοῦ ἀξιωματικοῦ. Ἐντεῦθεν ἐννοοῦμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναγάγωμεν τὸ θέμα εἰς ὑψηλότερον σημεῖον καὶ νὰ δηλώσωμεν τί περὶ αὐτοῦ φρονοῦμεν.

Ὁ στρατὸς διὰ τοιούτων διατάξεων χωρίζεται εἰς εὐγενεῖς καὶ μὴ εὐγενεῖς.

Ὁ ἀπλοὺς στρατιώτης προσομοιοῦται πρὸς κτῆνος ὅπερ πρέπει νὰ μένῃ εἰς τὴν φάτνην δεχόμενος ἐπὶ τὴν νύκτων του ὅλον τὸ βᾶρος τῶν ὕβρεων, τῶν διαταγῶν, ἐνίοτε δὲ τὸν ἀξιοτίμον βούρδουλαν τῶν καλῶς ἀνατεθραμμένων ἀνωτέρων του· ὁ δεκανεὺς καὶ ὁ λοχίας εἶναι χυδαῖοι διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχει εἰσὸδος εἰς τόπον ὅπου φοιτοῦσιν εὐγενεῖς· οἱ ἀνθυπασπισταὶ δὲν εἶναι κτῆνη, οὔτε χυδαῖοι, ἀλλὰ τὸ πολὺ εἶναι ἐπιλοχαῖοι. Ὁλος ὁ στρατὸς μεταβάλλεται εἰς στρατὸν ἀριστοκρατικόν, ὅπου ἴδιον τῶν εὐγενῶν εἶναι ἀντὶ τοῦ ἐμπορίου ἢ τῆς βιομηχανίας ἢ τραπεζιτικῶν ἐπιχειρήσεων νὰ ζητῶσι τὰς λάμψεις τῆς κοινωνικῆς των θέσεως εἰς τὸ στάδιον ὅπου τὰ μέτωπα τρυγῶσι δάφνας πολεμικάς· οἱ στρατιῶται τοῦναντίον εἶναι δούλοι, τιμὴν των θεωροῦντες νὰ χύνωσι τὸ αἷμά των ὑπὲρ τῆς τάξεως τῶν εὐγενῶν.

Ποῦ γίνεται αὐτό; Εἰς τόπον ὅστις καὶ εἰς τὰς δύο στρατιωτικὰς περιόδους του, τὴν Ἀρχαίαν δηλαδὴ καὶ τὴν Ἐπαναστατικὴν, μεταξὺ ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν ὑπῆρ-